evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název materiálu	03 – VLASY - Vlasové ústrojí
Identifikátor	CZ.1.07/1.5.00/34.0597
Předmět	MATERIÁLY
Ročník	1.
Obor, Kód	Kadeřník, 69 – 51 – H/01
Anotace	Tato prezentace slouží k seznámení žáků se stavbou a funkcí vlasového ústrojí jako celku i jeho jednotlivých částí.
Autor	PaedDr. Marta Gühlová
Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Žáci si vytvoří představu o stavbě vlasového ústrojí. Poznají jeho jednotlivé části a jejich funkci.
Klíčová slova	Vlas, kořínek, stvol, folikul, cibulka, papila, mazové žlázy, vlasový sval.
Druh výukového zdroje	prezentace
Typ interakce	kombinované
Cílová skupina	žák
Stupeň a typ vzdělávání	střední odborné
Věková skupina	15 a více
Datum vytvoření	31. 8. 2013

VLASY

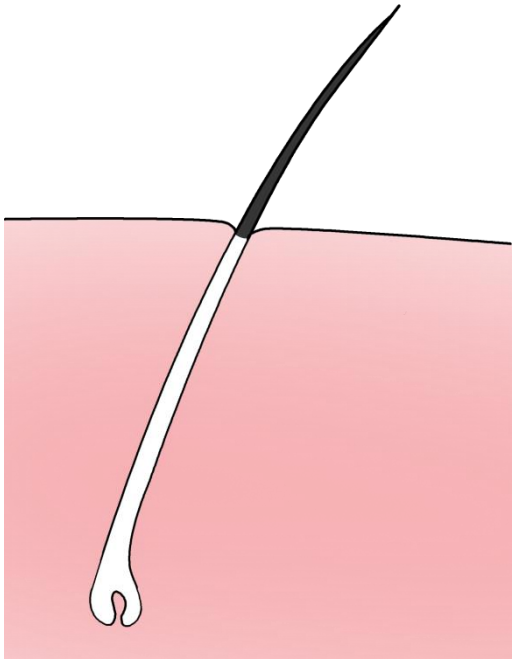
VLASOVÉ ÚSTROJÍ

VLASOVÉ ÚSTROJÍ

Vlasové ústrojí se skládá ze dvou základních částí:

1. **Vlasového kořínku**
   = část vlasu, která je ukryta v kůži

2. **Vlasového stvolu**
   = část vlasu, která je nad pokožkou

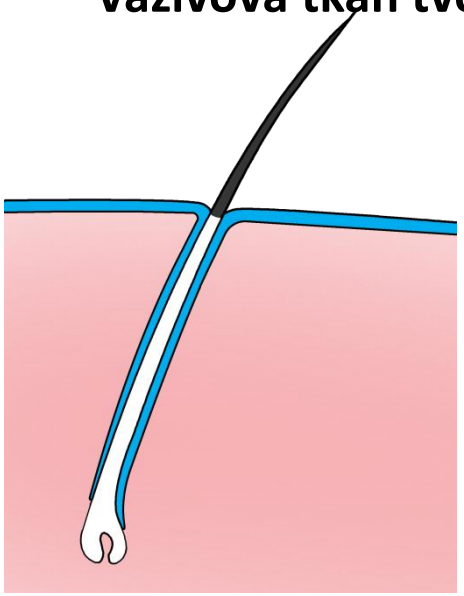

Obr. 1 – Vlasový kořínek a stvol

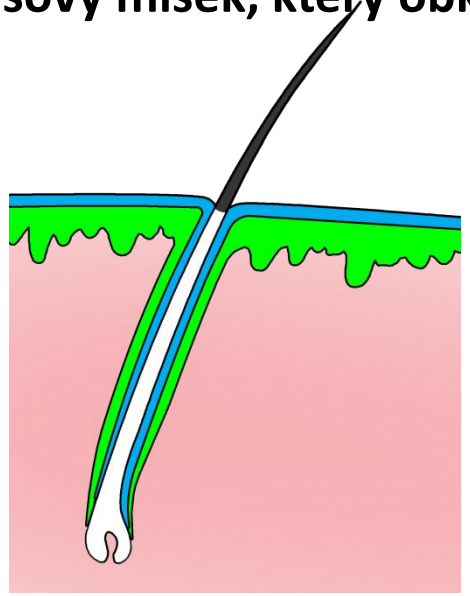
VLASOVÝ KOŘÍNEK

Vlasový váček

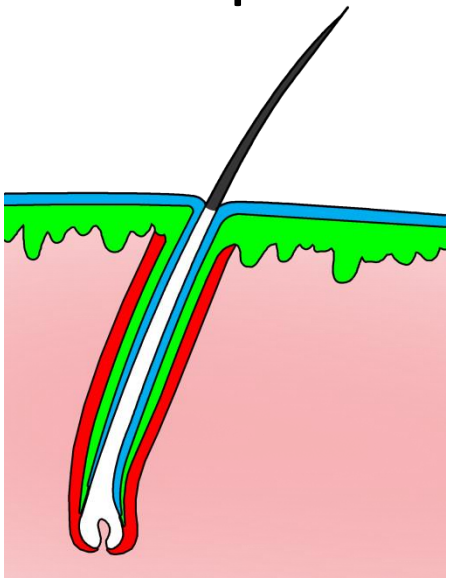
- Je důlek v kůži, ze kterého vyrůstá vlas.
- Skládá se z tkáně pokožky (vnitřní a vnější pochva) a vazivové tkáně okolní škáry.
- Vnitřní pochva je pevně spojena s vlasem a roste s ním směrem nahoru.
- Po zevní pochvě se posunuje vnitřní pochva s vlasem.
- Vazivová tkáň tvoří vlasový míšek, který obklopuje vlasovou pochvu.

Obr. 2 – Vnitřní pochva

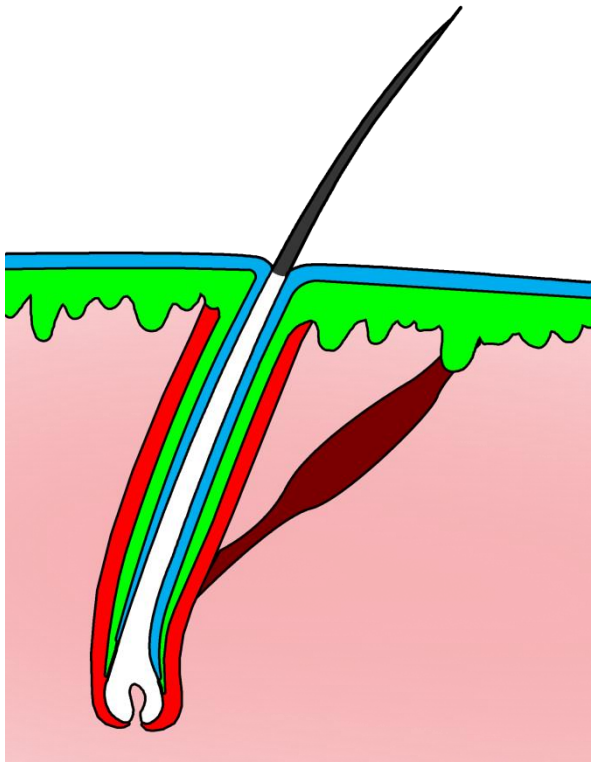
Obr. 3 – Vnější pochva

Obr. 4 – Vlasový míšek

Vlasový sval

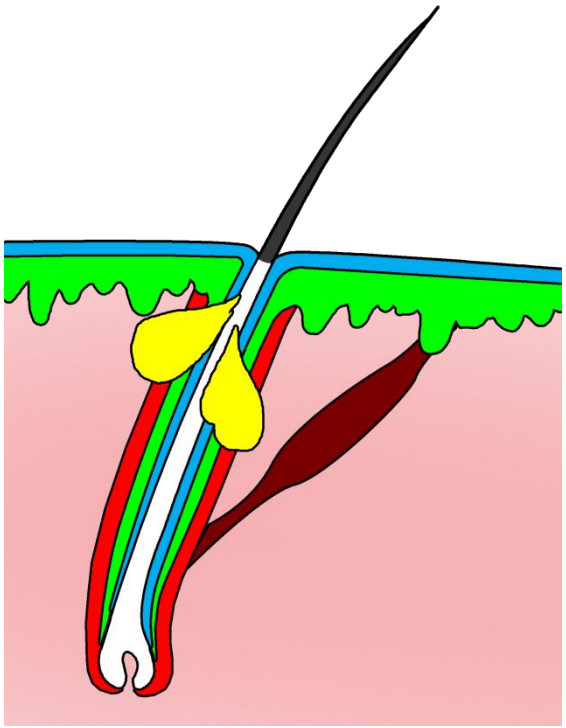
- **Je přídatným orgánem vlasového váčku**
- **Vlivem chladu a psychického podráždění se může stáhnout. Tím se váček dostane ze šikmé polohy a vlas se napřímí. Současně se celý vlasový váček tlačí směrem vzhůru a okolní kůže se stahuje. Vzniká takzvaná „husí kůže“.**

Obr. 5 – Vlasový sval

Mazové žlázy

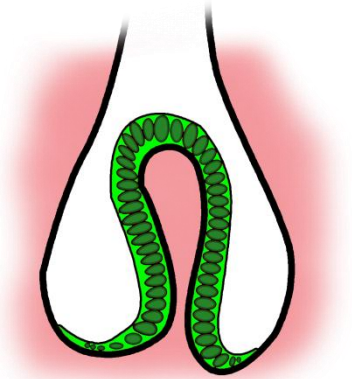
- **Jsou také přídatnými orgány vlasového váčku.**
- **Produkují mazový sekret (sebum).**
- **Množství produkovaného mazu je dáno geneticky. Závisí na množství a velikosti mazových žláz a mužských pohlavních hormonech (androgeny).**
- **Maz udržuje kůži a vlasy vláčné, zajišťuje přirozený lesk, chrání před vnějšími vlivy a brání vysušování.**

Obr. 6 – Mazové žlázy

Vlasová cibulka

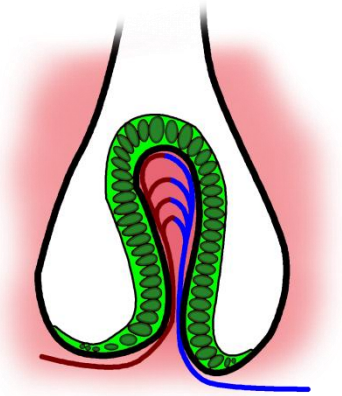
- **Je nejdůležitější částí vlasového kořínku.**
- **Obsahuje vrstvu buněk, tzv. matrix. Tyto buňky (keratinocyty) se silně množí a tím vznikají buňky důležité pro výstavbu budoucího vlasu.**

Obr. 7 – Vlasová cibulka a matrix

Vlasová papila

- Je část škáry vtlačená do pokožkové tkáně.
- Nacházejí se v ní kapiláry, ze kterých vytéká lymfa (tkáňový mok).
- Tkáňový mok zásobuje živinami buňky matrix , které leží těsně nad ní.

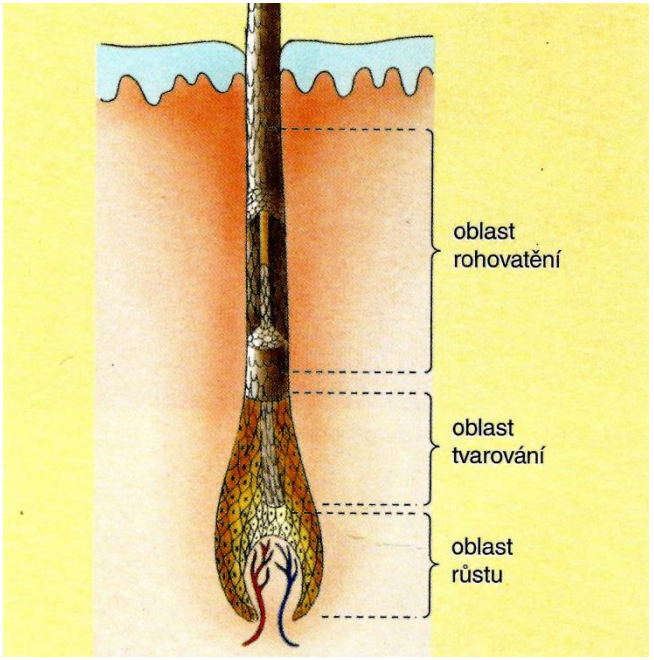
Obr. 8 – Vlasová papila

Oblasti vlasového váčku

Růstovou oblast tvoří vlasová cibulka, ve které se množí buňky. Dorůstající buňky se stále posunují směrem nahoru.

V **oblasti tvarování** se diferencují a tvarují původně zaoblené buňky vzniklé v matrix. Vznikají zde tři různé typy buněk, podle kterých se vlas dělí na tři vrstvy.

V **oblasti rohovatění** vzniká z měkké a šťavnaté hmoty prekeratinu téměř suchá a velmi pevná bílkovinová hmota keratin.

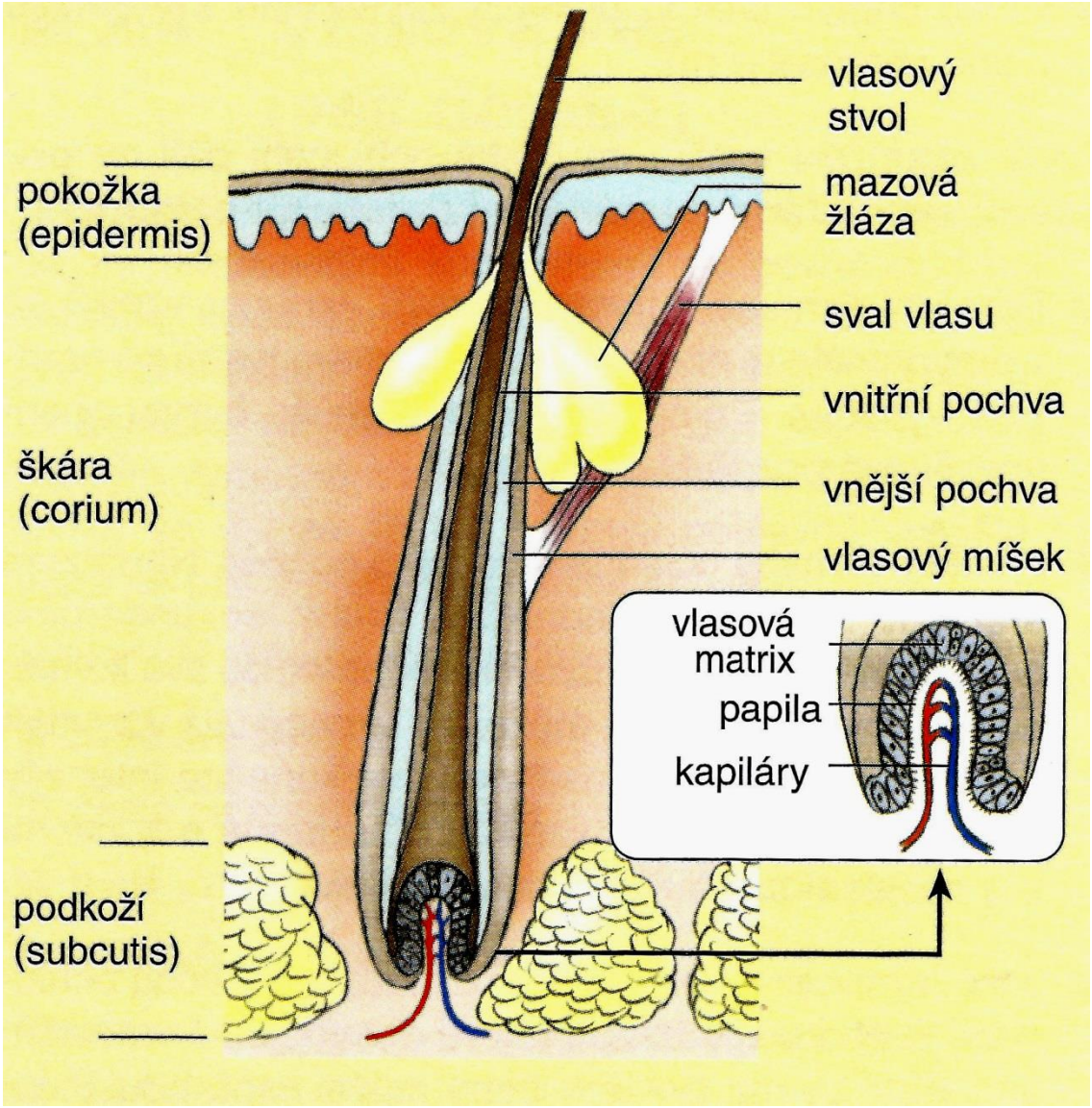

Obr. 9 – Oblasti vlasu

VLASOVÝ STVOL

- **Vzniká v oblasti rohovatění. Prekeratin se mění v keratin tím rychleji, čím více se blíží k ústí vlasového váčku.**
- **Tento proces se nazývá rohovatění neboli keratinizace.**
- **Nad pokožku již vystupuje hotový vlas.**
- **Tvar a zvlnění vlasového stvolu je charakteristické pro různé lidské rasy a pro určité vlasové typy.**

VLASOVÉ ÚSTROJÍ

Obr. 10 – Vlasové ústrojí

Použité ilustrace

Obr. 1 – obr. 8
Archiv autora

Obr. 9 – oblasti vlasu
převzat z knihy HÜLSKEN, Margot, Helmut KORTEKAMP a Bernhard WIGGELINGHOFF. *Příručka pro kadeřnice*. první. Praha: Europa-Sobotáles cz s.r.o., 2006. ISBN 80-86706-12-5, str. 28/1, autor Rintelen, Henriette, Velbert

Obr. 10 – vlasové ústrojí
převzat z knihy HÜLSKEN, Margot, Helmut KORTEKAMP a Bernhard WIGGELINGHOFF. *Příručka pro kadeřnice*. první. Praha: Europa-Sobotáles cz s.r.o., 2006. ISBN 80-86706-12-5, str. 28/2, autor Rintelen, Henriette, Velbert

Literatura

PETERKA, Emanuel, František KOCOUREK a Miloslav PODZIMEK. *Materiály: pro učební obor Kadeřník*. čtvrté. Praha: Informatorium, 2004. ISBN 80-7333-020-2.

HÜLSKEN, Margot, Helmut KORTEKAMP a Bernhard WIGGELINGHOFF. *Příručka pro kadeřnice*. první. Praha: Europa-Sobotáles cz s.r.o., 2006. ISBN 80-86706-12-5.